

Organ de afirmare românească

Inscris sub Nr. 13/1938 Trib. Arad

ABONAMENTE:
Ziarari — — Lei 200.— Bănci, Industrii, Inst.
— — — Lei 500.— part. și publice Lei —2000

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET

Redacția și Administrația: ARAD, Str. CLOȘCA Nr. 7

S. Regele și Conducătorul Statului la Cernăuți

Populația a aclamat cu lacrimi în ochi pe dezrobitori... CERNĂUȚI. M. S. Regele și d. general Antonescu au vizitat orașul...

Dupta sfântă

La lupta sfântă, împotriva bolșevismului atavic, pornită într'un iureș năvalnic de către armata română...

meu sub cnutul barbariei bolșevice, datorită unei politici nefaste, aceste provincii românești au fost readuse la Patria Mamă...

că păcatele. Steaua lui Stalin a apus și nici nu putea fi altcum. A săvârșit prea multe crime și mârșavii pentru ca Dumnezeu să-i mai ierte păcatele.

Reichul sârbătoresc entuziast reintregirea României

După o informație primită, întreaga presă germană închină articole entuziaste armatei române și face elogiul Generalului Antonescu...

MAREA...

este Marea? Această întrebare în noi cu atât mai mult, cu cât Mări astăzi se dă cel mai războiu naval din istorie.

gății ce zac în neștre cu miliarde de vietăți locuitoare în abisul nepătruns al fundului. Un iubitor al mării, Gustave de La Landelle, arată în câte feluri se răspunde la întrebarea: Ce este Marea?

romantici o fac să plângă și să rădă; realștii îi descriu ororile; poeții fără adjectiv îi cântă imensitatea și binefacerile sale.

Marea pentru romancier este acel gigantic teatru, unde se agită toate pasiunile omenești modificate prin o existență excepțională.

Angela V. Ostoia

URANIA:
Sală răcoasă
AZI!
PREMIERĂ!

Luptele de la LEMBERG, BIALISTOK, KOWNO...
fotografiile originale de pe frontul din Răsărit
în 700 metri lungime

„Cruciada anti bolșevică”

și comedia Vienesească „Gaz neînfricat”
„FATA MEA E UN INGER”
RALPH ARTHUR ROBERT celebrul comic Vienez Prenotări de azi!

Informațiuni

Muzeul etnografic Rautenstrauch-Joest din Colonia s'a îmbogățit cu câteva colecții extrem de valoroase. Este vorba de câteva medalii indiene, gravuri în lemn din Africa de Vest, și o colecție de peteuri pesticele extrem de valoroasă din China și Java. (RDV).

In parcul natural de lângă Kochen pe Mosel au fost lăsați liberi câțiva cerbi japonezi, cunoscuți sub numele de cerbi-sika. Aduș special din Japonia și lăsați liberi în munții germani, acești cerbi s'au acclimatizat complet. (RDV).

Celebrele romane ale lui Karl May, cu subiecte din viața „pilor roșii” vor fi reprezentate la sfârșitul...

De unde se trage scrisul arab

Scrisul arab de la dreapta la stânga se trage din vechiul scris nabateic. Forma mai veche prezintă două feluri, unui mai colțuros, numit Kufa, după orașul cu același nume, utilizat mai ales pentru inscripții, pe monede, etc., papirusuri, și un scris mai rotund din care a rezultat scrisul tipărit de astăzi, numit Neshi.

Comorile de artă ale insulei Creta au fost duse în Egipt

Toată omenirea admiră vestigiile și documentele străvechii culturii cretane, rămase dela primii locuitori ai insulei, cari au trăit și creștat, sub influență egipteană în parte, în epoca de bronz. Datorită unei flote puternice și unui trafic maritim dezvoltat, cultura lor a domănit întreg spațiul Mediteranei răsăritene. Chiar și cultura micheană a Greciei a fost influențată de ei. Astăzi se mai găsește pe insula Creta ruinele uriașelor palate, datorită cărora, poate, s'a născut vechea legendă a labirintului minotaurului, căruia Atena trebuia să-i dăruiască șapte flăcăi și fecoare pe an. Spre deosebire de continent, aceste cetăți nu erau fortificate. Deasemenea palatele cu încăperile și instalațiile lor, teatrele etc. prezintă un caracter diferit de cel din Grecia veche propriu-zisă. Imediat după ocuparea Cretei, Englezii au transportat comorile de artă de celebritate mondială din Muzeul dela Heraklion, în Egipt.

Printre acestea se găsește multe obiecte prețioase din mormintele regilor din Haga, Triado și Pha-

stos, care datează din anul 3000—2000 a. Chr. E vorba de obiecte din argint și aur, ceramică, vase, ornamente etc. de mare valoare istorică. Se deosebesc aici trei grupuri principale ale culturii cretane. Deasemenea pictura murală a fost dezvoltată pe insula din Marea Egee. Scrișul vechilor cretani a fost un fel de scris în imagini. Dar „librării de artă” britanici nu s'au mulțumit cu „asigurarea” numai a acestor obiecte, ci au transportat în Egipt chiar renumitul tron al legendarului rege Minos din palatul din Knossos. Acest Minos, un fiu al lui Zeus și al Europei, a dat Cretei vestita lege a șaptespărgii, sfătuț fiind la fiecare nouă ani de zeusul lui tată într-o peșteră sfântă. După moartea lui, regele Minos a fost numit judecătorul infernului din cauza dragostei lui de dreptate și adevăr. Astăzi tronul lui lipsește în palatul regal din Knossos, iar cei care l-au dus „în siguranță” au arătat încă odată că e de comod să te îmbogățești fără muncă și fără cheltuială...

DUMINECĂ TRAGEREA!

Cumpărați încă azi
UN LOZ NOROCOS
la **BANCA GOLDSCHMIDT**
Colectura **MERCUR**

Citiți și răspândiți Frontul de Vest

Car blindat din sticlă

(UTA). — Multe lucruri minunate din basmele copilăriei noastre au ajuns astăzi să fie realizate. Se construiesc azi traverse de cale ferată din spumă de sticlă și chiar care blindate din același material. Sunt mai multe procedee pentru obținerea spumei de sticlă. Unul este amestecarea mai multor substanțe care emană gaze, cu sticlă. Gazele sunt suflăte în sticlă fluidă la o temperatură foarte ridicată. Spuma, care rezultă are numai jumătatea greutatei sticlei obișnuite. Tratată în anumite moduri, duritatea ei poate fi ridicată foarte mult. Se formează celule extrem de mici dispuse în chip unitar. Produsul are diferite proprietăți importante: rezistența la umezeală și căldură, la lovire, la agenții chimici, etc. Industria germană a ajuns să construiască din această sticlă traverse, grinzi, platforme, pervazuri de uși, mobile și care blindate, la acestea din urmă blindajele fiind construite din sticlă alternând cu plăci de oțel.

Colțul vesel

Ghinion
— M'ai promis că-mi aduceai astăzi un cocoș!
— Da, voiam, dar vezi că propriul tău l-a tăiat ieri...

Politeță
— În praznicul vacanței, profesorul arată elevilor cum trebuie să se poarte în timpul vacanței, terminând a spune:
— Să fiți cu blugi și la întoarcere să veniți cu mai multă minte.
— Mulțumim asemenea, răspunzând politicoși în cor elevii...

Filozofia vieții
— Ce faci ca să trăiești, pentru că nu te văd murind?
— Mămânc!

Incredul
— M'ai spus tot? Nu m'ai ascuns nimic?
— Nu v'am ascuns nimic, domnule avocat, numai locul unde am ascuns lucrurile furate.

S'a deschis un nou magazin de ghete moderne
pt. doamne, domni și copii.
Marfă gata și la comanda.
Material garantat, fabricație proprie. Prețuri convenabile, fac și reparațiuni.
Proprietar: **N. SUCIU**
Arad, Str. Eminescu 3

Reducerea circulației autobuselor

Dat fiind că numărul autobuselor comunale în urma rechizițiilor s'a redus la jumătate, circulația s'a restrâns în mod simțitor. Prin urmare pe liniile periferice vor circula numai câte una singură mașină de fiecare linie, iar în Centru pe linia principală numărul fiind redus la jumătate, cursele se vor rări tot la 10 minute. Aceste restricțiuni au intrat în vigoare chiar începând de azi.

Intreprinderea Comunală A R A D

COLȚUL LITERAR

PLĂEȘII NOȘTRI*
(1914—1916)

Un rost de sus ne-a adunat
În toiul unei mândre veri
Și totți ne-am dus... c'un dor de ieri
Din leagănul albastrei țeri

Pe rânduri...
La un hotar...
Pe buze o șoaptă...
Din tot seninul...
Din Răsărit.

Iar vremurile-or talmăci
Și șoapta noastră va fi cânt,
Să știți, nepoți, ce-i dorul sfânt
Când tună sufletu'n avânt
De a muri!

Voi cei de mâine străbuni
Ca noi învăduvitul plaiu.
Să nu îngropați al nostru graiu
Și mari — ca un noroc de Mai
Odat' să fiți!

(* Din volumul „Muguri”) Lucian Costă

Năzuință

De te-ăș mai regăsi odată
Pr'n negura uitării,
Te-ăș mai cănta trecutu'n șoaptă
Din coarda frământării.

Ăș plânge că m'am depărtat
De tine-ășa de-odată,
Ăș plânge că n'am ascultat
Iubirea spulberată.

TITI MILAESCU-RXSVA

Un episod de pe frontul bolșevic

In ziua de 18 Iulie, trupele germane ocupând o localitate, unul dintre soldații germani, auzind că sună telefonul din gară, cunoscând limba rusă, a ridicat receptorul. Prezentându-se un comisar militar, care a întrebat dacă mai în gară în stăpânirea bolșevică, soldatul german cu prezență de spirit a răspuns că da, iar la întrebarea comisarului bolșevic că, unde se află trupele germane, el a răspuns că la 50 km. de aceea localitate. Comisarul a comunicat atunci, că sosesc cu 1000 oameni în 40 camioane. La sosirea trupei armate, soldații germani au deschis focul dintr-o baterie de artilerie și după o scurtă luptă, bolșevicii s'au predat. S'a constatat că, cei mai mulți nu erau nici instruiți, nici echipați cum trebuia. Iată cum s'au desfășurat evenimentele: un soldat german captуреază 1000 de camioane și 40 camioane.

Părerile din USA asupra lui Stalin
„Hazard în brutalitate și trădare”

(E.S.S.). — Sub titlul „Bestia din Moscova vorbește”, se ocupă ziarul „Chicago Daily Tribune” și scrie în legătură cu Stalin următoarele: „Acest om, care este răspunzător pentru mizeria umană mai mult decât oricine, vrea să se prezinte în calitate de conducător al unui popor liber, ba chiar ca „un luptător împotriva tiraniei.” realitate Stalin deține un record inegalabil în brutalitate și trădare. USA ar trebui să învețe din acest exemplu.”

Cruceada împotriva bolșevismului

Berlin. — La 18 Iulie avioanele germane de luptă au bombardat calea ferată Petersburg-Moscova cu mult succes.
La Est de Smolensk avioanele germane de luptă au distrus 5 trenuri de marfă și altele garate.
Pe alte linii au fost distruse 17 trenuri de transport și garate.
Tot la 18 Iulie aviația de luptă germană a bombardat în gol Riga o formație de vase bolșevice cari navigau în zig-zag, pentru se sustrage focului de bombardament, lovind cu această ocazie distrugătoare în formație.

USA amenințată de revoluție pentru politica d-lui Roosevelt

Washington. — Senatorul democrat Wheeler a declarat că, Statele Unite sunt amenințate să izbucnească o revoluție, dacă președintele Roosevelt mai continuă să cheltuiască 3 milioane dolari pe zi, pentru înarmare.

Finlanda a recunoscut guvernul din Manciuko

Helsinki. — Agenția DNB comunică, Finlanda a recunoscut guvernul din Manciuko și a reluat negocierile diplomatice cu Manciukov.

In concepție lucru valoros german
VICTORIA, PUCH, DEUTSCHLAND ȘI BARONIA
sunt cele mai bune biciclete a sezonului actual. Combinațiuni senzaționale. Calitate realizabilă până în prezent. Prețuri extrem de eftine. Revânzătorii beneficiază de reducere

„MECATON” Gh. Ciaciș & Co.
(Fost SIGISMUND HAMMER & FIUL)
A R A D, BULEVARDUL REGELE FERDINAND Nr. 27

248

UZSAY IOS

Magazin de haine bărbătești S'A MUTAT din Str. Gen. Berthelot 2 — la No. 6. — Vizitați-l fără obligațiuni — Mare asortiment — Prețuri moderate

Flămânzii din USA

acumul d'n Nord este foarte fluentabil în opniile sale a real zări mer, dar și prin-mosferă abt creată. Se în-zezi la ceace au disprefut ril ceace adorean până azi. înțelege această ciudățenie, să avem permanent în ve-ă New-York-ul este în reali-oras sud e și că chiar toam-para îndand, după cum-umită d'ncolo d'... are- de calde cu... For-... dalmim decât la Rom... In această climă, apr... crece oamant care au veni-giuni mai temperate în USA. sunt sudici, cari s'au desvol-conformitate cu strămoșii un popor de coloniști rupd arări și facii în alegeri. Cine se aceste caracteristice uma-se, p'cepe să le exploateze, obține foarte mult d'n per-approape totul. Căci ameri-trăiește în realitate pentru actual.

primul dirijabil german Zeppelin înreprinsc o că-cu pasageri în USA, pregăti-ork-ul germanilor o prim-re, cu greu se poate imagina în-rie. Treceam în mașini des-pe aceleași străzi, pe care le-ese colonelul Lindbergh, eroul-eci întregi spre care se în-ou toate înmîle și care acum-elt să restitue președintelui-velt tunica sa militară. Atunc-ă, atmosfera nu era deloc ger-ă la New-York. Resentimen-izboului mondial n'au dispă-ă totul. Așară de acesta, mai-unele grupe cari se mențineau-ă într-o adversitate plină-ă împotriva Germaniei, dar-ă simplu, apariția imensului-arg n'au pe cerul de toamnă-ă Statuei Libertății și a sgă-ărilor a captat toate înimile. ugul Zeppelinului și cei că-ă pasageri, care au avut curajul-ăcă Oceanul în aer, a fost de-ăris. Un concert de fluerături-ău ca un orcan, străzile New-ăului în timp ce noi făceam-ă deasupra orașului, și nu era-ă o sirenă, care să nu fi urlat-ă curte, un clopot de vapor, ca-ă și rămas mut. Toată lumea-ă New-York fluera pe toate to-ă și d'n sgărie nori ploua cu-ă pe jos, acoperind străzile-ătrăno pr mările cântau ameri-ă răpiți complet de moment,-ăchland-Lied și toată înimic'ia-ă înălțurată. Părea că nu mai-ăceeași oameni, care acum-ăzile vorbeau de rău Germa-ăcei care îmbrășau pasagerii-ăbilului și-l sărutau pe Knut-ăer, „în numele Americii.”

...cecare care nu pot fi obstacole pentru armata germană. Fotograf-e de pe frontul sovietic.

acteristică a americanului lămure-șle multe. Lumea lasă să meargă lucrurile pe drumul lor, fiindcă nimen n'are timp sau chef să se îngreueze cu probleme. Imposibilul devine realitate în țara posibilităților nemărginite. Este posibil ca în țara cea mai bogată din lume să flămânzească 45 milioane oameni zilnic? Este de fapt și acest lucru de crezut. Așară de aceasta și-a fi- în aceste zile la New-York se-ă conferința de alimentare al-ului. Roosevelt a adresat o te-gramă conducerei conferinței, în-ăre a încercat să facă tot possi-ăul „spre a împiedeca desvoltareu-răspândite, și nelinștitoare subali-mentară, a multor milioane de cetă-țeni d'n USA.” Conducătorul oficial al serviciului social Nord american Mack Nunn, a arătat, în legătură cu această declarație a președintelui, că „mă de jumili americani sunt nevoite să trăiască d'n m'nimul pos-sibil.” Conferința a constatat apoi, după cum anunță agențiile ameri-cane că, „45 milioane oameni sunt subalimentați în Statele Unite.”

Este greu să concepem cu mintea noastră europeană că, în această țară, în care curge laptele și mie-rea, 45 milioane, adică un mare pro-cent al diverselor pășuri d'n țara atât de rar populată, trebuie să flă-mânzească zilnic. Autoritățile ofi-ciale d'n USA ale serviciului social constată că 45 milioane sunt subali-mentate. Cum este posibil? Este foarte posibil, fiindcă lipsesc orice structură socială, căci americanul n'are timp să lupte pentru ea, fiind-că clasele de sus fără îndoaia nu sunt subalimentate și n'au chef să se ocupe cu problemele sociale, ală-ta vreme cât nu sunt atinse direct.

Este aceluși mister de neînțeles că, azi milioane de americani sunt împotriva acelor germani, pe cari-ău înconjurat cu alăta entuziasm în momentul sosirii Zeppelinului la New-York.

America este plină de bogății și plăcerile vieții nu sunt căutate în n'ei o țară cu alăta ardoare ca în Statele Unite, dar cu greu vom găsi o țară, așară poate de India, unde 1/3 a populației flămânzește și este subalimentată. Pământul d'n America de Nord rodește totul pe-ște necesități, numai că oamantii nu știu să împartă frățeste acest surplus, la fel cum nu pot să trcea-pă nimica cu politica lor, fiindcă ei trăiesc copleșiți de sentimentul momentului și nu se dedă unu-gând constructiv.

Știința în lupta contra criminalilor

In cadrul luptei de apăra-re în contra criminalilor, șe-ful poliției și siguranței Reichului a cerut colabora-rea mai strânsă a științei. Centrala pentru această co-laborare este Institutul cri-

Celuloză din coceni de porumb și tulpina floarei soarelui

Desvoltarea rapidă a indus-triei lănei artificiale (celofibră) în Ger-mania, care a furnizat mai multe 100.000 tone în anul trecut, a făcut necesară ca în locul lemnului atât de util industriei de războiu, să fie căutate alie izvoare de materii prime. Pentru acest scop existau două mijloace: obținerea materilor prime d'n plantele care conțin ce-luloză și cultura acestor plante. Bi-neînțeles că se întrebunțează numai acele părți ale plantelor, care nu au o altă utilitate. D'ntre plantele cultivate, celuloza a fost extrasă în primul rând din paie și din buru-ana cartofilor. In ultima vreme s'a dat o deosebită atenție și culturii altor plante, care pot găsi o dublă întrebunțare. O astfel de plantă este bunăoară porumbul. Boabele sunt întrebunțate pentru diferite scopuri și până acum cunoscute, iar cocenii servesc pentru industria celulozei, din semințele floarei soarelui se face ulei, iar tulpina plan-ței folosită deasemenea în industria celulozei. Apoi în urma unor lungi experiențe de altoire au fost create specii de trestie, de plopi, mesteacăn și sălci, care cresc repede și pot fi prelucrate în industria celulozei foarte repede după plantarea lor. (RDV)

Actualități germane

Renumitul club internațional Baden-Baden organizează săptămîna curselor de cai, devenită tradițio-nală, între 24 și 31 August. Punctul culminant va fi disputarea marelui premiu „Baden” în valoarea de 50.000 mărci.

Vechiul castel Erwitte d'n West-falia, din timpul lui Friedrich cel Mare, care a servit drept curte regală, timp de 300 de ani, a fost re-novat pe temelii de 1000 de ani și redat poporului, ca muzeu național.

In Salzburg se va ține în zilele de 20—28 Septembrie a. c. un con-gres Paracelsus, cu ocazia impli-nirii a 400 de ani dela moartea ma-relui savant german.

In zece minute un om bogat

Posesorul unei bărci de pescuit d'n Danemarca a reușit să prindă în zece minute o cantitate atât de mare de pești de valoare, încât este astăzi un om bogat. A pescuit cu o singură aruncătură de plasă un banc de pești, somoni de mare, pe care l-a vândut pentru 60.000 coroane.

minalo-tehnic al poliției de siguranță de lângă Oficiul criminal al Reichului. Re-vista „Kriminalistik” publică raportul asupra activității in-stitutului în anul 1940, din care reiese că utilitatea nou-lui institut s'a dovedit în așa măsură, încât el este interca-lat din ce în ce mai mult în cercetarea crimelor și căuta-rea atentatorilor. In anul re-spectiv, institutul a cercetat

2641 cazuri, dându-și părerea în 2588 cazuri. In 1939 au fost studiate din 1426, 1156 cazuri. Au fost pregătiți o se-rie de funcționari specialiști, așa încât astăzi se află pe lângă toate oficiile poliției criminale din Reich și câte un oficiu de cercetare crimi-nalo-tehnic. Lucrările insti-tutului sunt împărțite în di-ferite secții: chimie, biologie, documente și urme.

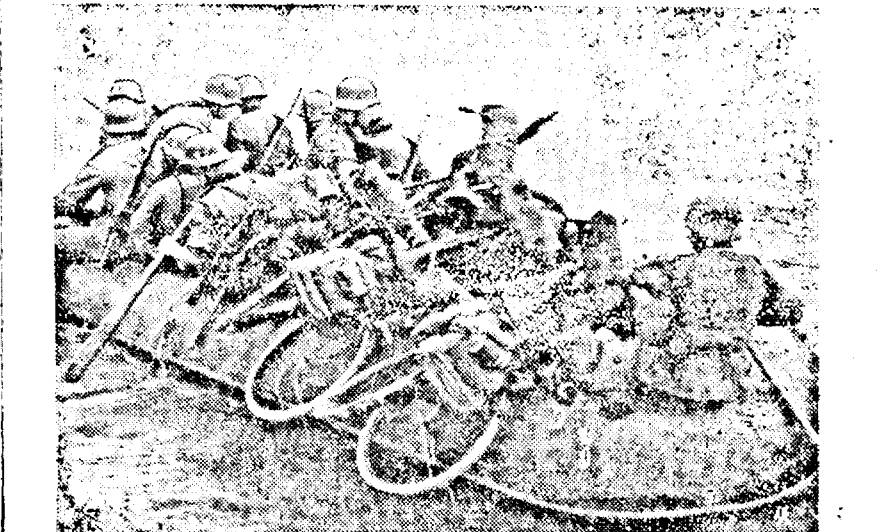
Decorati cu Medalia „Ferdinand I” cu spade

In Monitorul Oficial nr. 157 d'n 5 Iulie 1941, a apărut Decretul Re-gal, prin care s'a conferit Medalia „Ferdinand I” cu spade pe pangli-că, unei serii de foști membri ai Gărzilor Naționale Române d'n Ar-deal d'n 1918—19.

Reținem pe următorii decorati:

Moln Vrgel, Gubaru Gheorghe, Taflan Gheorghe, Bărbu Teodor, Stoica Nerva, (toți București), Tri-fan Ieronim (Sebeș-Alba), dr. Baran Corolan (Șepreș), Blaga Lionel (Sebeș-Alba), D'cu Nicolae (Sebeș-Alba), Ursu Ioan (Sebeș-Alba), Gră-

șian Ilie (Alba), Petroiu Gheorghe (Vârșand), dr. Grosșian M'hai (Ora-șuța), Epure Titus Liviu (Oravița), dr. Hâncu Vasile (Hunedoara), Her-bai Eugen (Deva), dr. Emil Cabu (Deva), dr. Igna Nicolae (Deva), dr. T'rea Mihai (Pui), dr. Bocancu (Pui), dr. Crăciunescu Aurel (Sibiu), dr. Ispas Nicodem (Sibiu), Weidenfelder M'hai (Sibiu), Geor-gescu Cornel (Sibiu), Bărbu Coro-lan (Sibiu), Schlozer Werner (Si-biu), Dordea Ion (Sibiu), chestof Meseșan Traian (B'ai), general Șerb Miron (Timișoara), dr. T'ieran Emil (Timișoara), etc.

O avangardă germană trecând peste un fluviu

EXAMENUL DE ADMITERE IN ȘCOALA „OFİTERI MECANICI” — trupe terestre —

Se aduce la cunoștința ge-nerală că, înscrierile la exa-menul de admitere în Școala Ofițeri Mecanici — trupe te-restre — se fac în Strada Viitor 130 bis București.

Condițiunile sunt prevăzu-te în Monitoarele Oficiale Nr. 147 din 24 Iunie 1941 și Nr.

152 din 30 Iunie 1941, cari se găsesc la sediul Prefecturii, Primăriei sau oricărei autori-tăți locale și unde pot fi con-sultate.

Actele se primesc zilnic, aduse direct sau trimise prin poștă la adresa de mai sus și unde se pot lua la nevoie informațiuni de detaliu.

Boșevism înseamnă foamă! L'uan en' cari au pr'm't pâine dela sol-duși germani el beratori

DONAȚIUNI

Prefectura Județului Arad, aduce pe această cale mulțumiri Societății Mutilaților Invalidi din Război Arad, pentru donațiile făcute în scopul ajutorării populației nevoiașe din Bucovina și Basarabia, precum și Fondul Darul Ostașului, cu suma de Lei 10.000 (Zecemii).

Acest gest spontan, arată

Prefectura Județului Arad aduce, pe această cale mulțumiri doamnei Victoria Ionuș, care cu un zel osebit și demn de luat exemplu a adunat pentru fondul „Ostașilor răniți” suma de Lei 53.5000.— fiind în fruntea listei cu suma de Lei 5.000.—

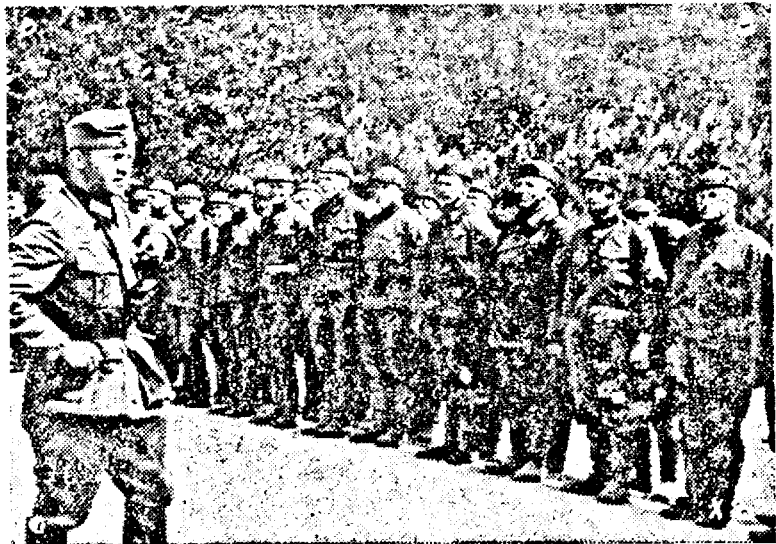
Pe lista doamnei Victoria Ionuș au semnat:

Victoria Ionuș	Lei 5.000	Report	Lei 24.100
D. Manea	2.000	B. Iul. Fe ner	500
Șt. Németh & Co.	1.000	Laurențu Lengyel	1.000
Petru Halic	100	Frații Apponyi	2.000
Trufia Ana & Co.	1.000	Textil A. B. C.	500
„Chic”	1.000	„Textila-Engros”	1.000
Ivanyi mag. ghete	1.000	S. A. Ste nitzer	500
Frații Fehér	250	Moșt. I. A. Bruder	500
Iosif Gartner	100	Iosif Reich	500
Iosif Kuhn	1.000	Librăria „Gloria”	1.000
„Unicum”	200	Librăria „Minerva”	1.000
D. Drăucean & Co.	100	Gh. Fărcașu & Co.	1.000
Ioanovici & Hartmann	1.000	Petru Jankar	1.000
Ștefan Varjas	100	Agrumaria	1.000
V. Jucicau	50	Lăptăria Ion Gârda	1.000
Coafor „Lux”	500	Dragovicu Ioan & Co.	1.000
Spitau	150	D. Drăcsneanu & Co.	1.000
Frații Faur	300	Faur M. & Co.	1.000
Dobrej Valeria	100	Neumann E. pelerie	500
Kell & Krausz	250	Fortuna	500
I. B. Neumann	150	Cofet. Málka	500
Parfumeria „Royal”	250	Agentura A. Hoász	1.000
Aurora	100	Vasile Aconiu	100
Postăv. Schulz	250	Brenner Francisc	100
S. Papp & Co.	300	Tapizăria Soc. Anon.	3.000
Farmacia Dr. Földes	250	Popa Ioan, expert cont.	1.000
E. T.	100	Hotel Central	1.000
Bene & Co.	1.000	Szmulny Paul	100
„Libro”	1.500	J. Eisele	1.000
„Renaissance”	1.000	Postăvărta Ardeleană	2.000
Pop & Co.	1.000	Mag. Incălf. Clara	1.000
Alex. Ionaș & Co.	500	A. Ferenczi și Lenz	250
Farm. „Providența Divină”	500	„Palace”	250
Czégka Tiberiu	1.000	Grozav & Co.	500
„Ariadne”	500	Gabor & Co.	1.000
Mag. de modă „Lyon”	500	Economu	100
Transport	Lei 24.100	TOTAL GENERAL	Lei 53.500

Reînvierea comerțului extern francez

Berlin. — Informațiile sosite, lasă a cunoaște că comerțul străin al Franței, s'at de deantregul precum se știe, s'a înviat din nou, dezvoltându-se în urma restabilirii raporturilor normale în noul spațiu economic al Europei în mod regulat. Schimbul de mărfuri cu Germania ocupă locul de frunte. Cumpărăturile de mărfuri din Belgia indică iarăși o tendință mai vie. Afaceri în compensație au putut fi încheiate de curând și cu Sue-

dia și Portugalia, altele cu Finlanda și Țările de Jos. De curând a fost ridicată la București o cameră de comerț franco-română, care urmărește intensificarea schimbului comercial al Franței cu România. Aceste exemple arată, că reînvierea comerțului străin cu țările, care în Europa au stat încă acum un an în opoziție cu Axa, continuă să facă progrese și că se îmbunătățește deasemenea și schimbul de mărfuri între europene.

Lituanieni din armata sovietică în care au fost siliți să lupte, au fugit la prima ocazie de sub comanda bolșevică

PEDEAPSA CA SISTEM

— Greșelile economiei bolșevice —

Sistemul economic bolșevic se sprijină pe concepția marxistă despre lume și poartă o vătără construcție iudeo-ntelectuală. Potențialii sovietelor nu au examinat decât tezele economice ale lui Marx, pot fi examinate în lumea realității economice, ei au presupus pur și simplu, că viața economică poate fi subordonată acestor teze.

În centrul cererilor marxiste pe care Bolșevismul s'a grăbit să-le pună în practică, se afla trecerea la stat a tuturor mijloacelor de producție. Prin aceasta a fost distrus motorul cel mai puternic al dezvoltării economice; inițiativa particulară, care nu poate fi înlocuită printr'un sistem de pedepse și sfaturi. O experiență de mai mult de douăzeci de ani, este dovada că, conducătorii întreprinderilor, care nu sunt interesați materialmente la producția muncii lor, care nu sunt siliți să lupte în concurența pentru menținerea poziției lor materiale, nu pot fi la înălțimea conducerii întreprinderilor. Deoarece un randament slab nu le cauzează pagube materiale, nici nu există un îndemn de a spori randamentul. Acest desavantaj însemnat crește și prin aceea că numărul la conducerea întreprinderilor nu se face pe baza unei capacități profesionale ci din considerații politice. Nu capacitatea, ci sentimentul bolșevic erau precumpănitoare pentru ocuparea unui astfel de post. Cât de puțin corespundeau conducătorii multor trusturi datorilor ce le incumbau, s'a văzut din greșelile acuzării care au fost aduse lor de către autoritățile superioare. N'avem decât să înșirăm desordinele criticate, ce s'au produs în organizațiile industriale bolșevice, pentru a vedea în ce haos se sbat toate.

Intr'una din critici se zice că o mare parte din mașini nu poate fi folosită, pentru că nimeni nu s'a gândit la reparația lor. O altă parte a mașinilor utilizabile a trebuit să fie oprită, pentru că producția nu decurge regulat și lucrătorii își dau osteneala deabia în ultima săptămână și cu ore suplimentare pentru a îndeplini programul lunar, iar în prima săptămână, deabia de face ceva. Multe mașini nu sunt folosite pentru că întreprinderea nu are bilanțul inventar și prin urmare nici nu-și poate da seamă de instalațiile întreprinderii. Cât de neglijent sunt executate toate lucrările se vede și din aceea, că o parte, relativ destul de mare a produselor, care ajunge chiar până la 50% din producția totală, nu sunt decât mărfuri de calitate inferioară. Critica acestor desordini de către guvernul sovietic nu'l scapă de răspunderea acestor stări, care sunt obișnuite.

Potențialii ruși au fost mult timp încântați de marele număr și au măsurat succesul dezvoltării de producție după curba tot mai crescândă a cantității de produse, fără să țină seamă de calitatea produsului. Sistemul economic bolșevic tinde la o grabnică industrializare a țării „pentru a ajunge celelalte țări”. Ori Rusia este o țară agricolă, al cărei punct de gravitate ar trebui să se sprijine din punctul de vedere al economiei politice, pe agricultură. O industrializare judicioasă, ar fi trebuit să se îndeplinească în echilibru cu dezvoltarea agriculturii. Regimul bolșevic însă, fără să țină seamă de forțele de producție de care dispunea, a creat uzine mari industriale pentru care nu avea lucrători calificați. Când s'a constatat că agricultura nu poate hrăni armata de lucrători industriali și producția orășenească, gospodăriile țărănești au fost colectivizate, iar țărăni au fost pre-

făcuți în lucrări neprofitabile ai unei fabrici agrare de stat. În felul acesta s'a țărănimea a fost lipsită de orice interes în rezultatul muncii.

Regimul sovietic mai suferă mai cu seamă de boala credinței în atotputernicia decretelor. Această atitudine sufletească poate încolți numai acolo unde lipsește plăcerea de muncă, pentru că așa zisa concurență socialistă, în care se iau la întrecere diferite întreprinderi pentru producția cea mai mare, este o vătărătoare record, după cifra cea mai mare de cantitate, calitatea rămânând nici un rol. Lipsesc apoi orice disciplină de muncă, pentru că nici conducătorul nici lucrătorul, nu au interes să facă un lucru bun. Amintim numai de perioada scurtă a poliției celei noi economice „Nep”; când s'a putut desvolta o oarecare prosperitate, fiindcă nu intra în vederile doctrinei bolșevice, a fost distrusă cu desăvârșire. Sunt și ruși silitori și ruși leneși, însă un sistem economic care pune pe cei leneși pe aceeași treaptă cu cei silitori, desigur că nu poate aștepta ca munca să fie îndeplinită cu plăcere și silită. Dacă țărănul cere tinde, să se ridice este denumit „cu-

lac” și socotit ca vrăjmaș al statului, atunci producția tuturor celor ce activează în agricultură trebuie redusă la nivelul celor leneși. Sistemul bolșevic a ucis orice simț de răspundere în toată populația ce caută să câștige. Numai nu a fost nici odată îndemnat la o sănătoasă sporire de producție, și-și pierde puterea când sunt prea mulți pedepsți și când desordinea a devenit regulă. Economia sănătoasă cunoaște existența concomitență de întreprinderi mari și mici, bolșevismul însă, vrea să supună viața schimburilor restrânse și să distrugă tot ce nu se potrivește cu această schemă, fără să țină seamă dacă nu cumva tocmai aceasta este una din bazele vitale ale economiei. Este un sistem care nu încurajează pe cei capabili ci sprijină incapacitatea și nu așază pe om potrivit la locul meritat, ci dă locurile existente la incapacibili. Astfel, o mare parte din conducătorii de întreprinderi nu posedă cunoștințele tehnice pentru a conduce întreprinderea, iar forțele capabile și cu cunoștințe sunt folosite acolo unde nu poate fi utilizată capacitatea lor.

POVESTEA PELEȘULUI...

Evocare — pe marginea prieteniei româno-germane
Camaradului Hânliges Sebastian

Zădrea măreșului castel Peleş s'a făcut pe povârnișul împădurit al munților...

În jurul codrii bătrâni prind să-și scuture pletele, trezindu-se din vraja străvechilor amintiri.

Vântul, neobosit hoținar al plaiurilor, aduce pe aripile-i întinse, svon de viață, ce sporește tot mai mult...

De pe colnice, din ungherele tănuite cu grijă între stânci singuratic, de pe apele limpezi de izvoare, vântul culege amintirile și țese cu ele pânza minunată a legendelor, pe care o anină ea pe o năframă sfântă de chipul întemeietorului clătoriei regale...

Și toți și toate: Feți-Frumoși și Cosâncene se strâng în castel să urzeze domnie strălucită Celui ce intrupează nădejdea unui neam întreg.

Din grele tablouri, cu ramele înflorite în aur, se desprind chipurile marilor clitori ai regalității, aureolate de un imens prestigiu.

Se desprind și figurile nobile ale Regilor: unul întemeietor cel alt întregitor de hotare.

E clipa solemnă de reculegere p'oasă... înțorarea părunde în suflute și le îndreaptă spre zarca rășarului, unde arde nestinsă candela credinței.

Stindardele își pleacă glorioasele falduri strejute de aquila romană, în timp ce corurile nevăzute cântă cântări de slavă...

Și împărtășit astfel din sfințenia duoaselor amintiri, alaiul de Feți-Frumoși și Cosâncene pornește dintre ziduri fastuoase, afară, unde mulțimea așteaptă cu înfrigurare și evlavie și acolo, pe terasele largi și însorite alaiul se oprește și ia seama...

Coloane de oști trec mândre, cu pasul avântat de rătămuri eroice, sub privirea voioasă a întregului alai domnesc...

Munții clocotesc de ecouri și svonuri se înalță spre cer, vestind tăriurilor lui puținele bucurii și marile dureri ale acestui neam, atât de mândru de regii lui...

Iar în fapt de seară, când svonuri și chiote se topesc în liniștea biruitoare, leagănul regilor, Peleşul vișător, începe să-și depene povestea vrăjdită, începând de pe țărnița românică ai Rinului și până la țărnița de aspră vitejie ai mării euxine...

Că așa a fost voia destinului

Vlăstar din neamul Nibelungilor să vină în țara aceasta de Feți-Frumoși și Cosâncene și să întemeieze aici o clătorie măreață, vrednică de amintirea unor străvechi și imperiale origini.

CORIOLAN BARBAT

Ecoul desrobirii Bucovinei și Basarabiei în presa străină

Berlin. — Ziarele germane ocupându-se pe larg cu desrobirea Bucovinei și Basarabiei, ziarul „Nazional Zeitung”, sub titlul „Pământul românesc liber”, constată că, niciodată n'au existat în Bucovina și Basarabia majorități rusești și ucraineni, comentând tratamentul brutal, la care a fost supusă populația românească, în aceste provincii, sub stăpânirea bolșevică.

Mai departe ziarul scrie că populația și-a exprimat de mai multe ori dorința de a se uni cu Patria Mamă. Acum — după cum constată

ziarul — se împlinesc această dorință, Bucovina și Basarabia sunt iarăși românești, datorită vitejiei ostașilor germani și români, cari au luptat cot la cot pentru eliberarea lor și spre triumful civilizației.

Ziarul „Berliner Boersenzeitung”, sub titlul „Reîntoar cerea Basarabiei”, scrie că, în toată România s'au oficial Te-Deumuri cu ocazia reîntoarcerii Bucovinei și Basarabiei.

Apoi, ziarul reproduce textual apelul d-lui general Ion Antonescu către populația Bucovinei și Basarabiei.